

Sør-Gardermoen 22. september 2014

ØRU-styrets medlemmer:
Ordfører/rådmann i Eidsvoll
Gjerdrum
Hurdal
Nannestad
Nes
Ullensaker
Fylkesordfører/fylkesrådmann i Akershus

Referat fra styremøte i ØRU 12. september 2014

Tid: KI 0900 - 1400

Sted: Tunet

Dagsorden:

Sak nr.: 58/14	GODKJENNING AV DAGSORDEN	2
Sak nr.: 59/14	REFERAT FRA STYREMØTE 16. JUNI 2014.....	2
Sak nr.: 60/14	REFERAT FRA RU MØTE 20. JUNI 2014.....	2
Sak nr.: 61/14	REFERAT FRA RU MØTE 21. AUGUST 2014	2
Sak nr.: 62/14	INFORMASJON FRA AKERSHUS FYLKESKOMMUNE.....	2
Sak nr.: 63/14	KOMMUNEREFORM – FYLKESMANNENS OPPDRAG.....	3
Sak nr.: 64/14	IKT – EVALUERING	3
Sak nr.: 65/14	LOKALMEDISINSK SENTER ØRU	4
Sak nr.: 66/14	EIERSTRATEGIER FOR IKSer	4
Sak nr.: 67/14	ENDRING AV NAVN PÅ FLYPLASSEN.....	4
Sak nr.: 68/14	PROGRAM FOR STUDIETUR.....	5
Sak nr.: 69/14	PROGRAM FOR FELLES MØTE FOR KOMMUNESTYRENE.....	5
Sak nr.: 70/14	OVERORDNET BEREDSKAPSPLAN.....	5
Sak nr.: 71/14	KJØP AV KOMPETANSE.....	5
Sak nr.: 72/14	EVENTUELT.....	6

Deltakere:		
Eidsvoll kommune	Madsen	
Gjerdrum kommune	Østensen	Eriksen
Hurdal kommune	Bålsrud	Nærem
Nannestad kommune	Thue	Glomsaker
Nes kommune	Blekkerud	Pedersen
Ullensaker kommune	Espelund	Gangsø
Akershus fylkeskommune		Michelsen
Øvre Romerike Utvikling		Adriansen

Sak nr.: 58/14 GODKJENNING AV DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden godkjennes.

Sak nr.: 59/14 REFERAT FRA STYREMØTE 16. JUNI 2014

Vedtak:

Referat fra styremøte 16. juni godkjennes.

Sak nr.: 60/14 REFERAT FRA RU MØTE 20. JUNI 2014

Vedtak:

Referat fra RU møte 20. juni tas til orientering.

Sak nr.: 61/14 REFERAT FRA RU MØTE 21. AUGUST 2014

Vedtak:

Referat fra RU møte 21. august tas til orientering.

Sak nr.: 62/14 INFORMASJON FRA AKERSHUS FYLKESKOMMUNE

Behandling:

Akershus fylkeskommune informerer om følgende saker:

- I 2014 skal Areal- og transportplan for Oslo og Akershus rulleres. Kommunene vil få informasjon samarbeide om planen.
- Hovedutvalg for utdanning og kompetanse har behandlet behovet for flere lærlingeplasser og har blant annet vedtatt at:
  - Akershus fylkeskommune skal arbeide for å motivere kommunene i Akershus til å opprette minimum 100 nye kommunale lærlingeplasser innen utgangen av år 2016.
  - Det tas initiativ overfor kommunene til også å vedta en lærlingeklausul.
- Regionale Forsknings Fond (RFF) Hovedstaden utlyser midler til hovedprosjekt-søknader. Søknadsfrist er 15. oktober.

For utfyllende informasjon om RFF, se eget vedlegg eller link:

<http://www.regionaleforskningsfond.no/prognett-hovedstaden/Forside/1253953954540> .

Vedtak:

Tas til orientering.

Sak nr.: 63/14   KOMMUNEREFORM – FYLKESMANNENS OPPDRAG

Vedlegg:

Kommunereform – Oppdrag til Fylkesmannen.

Behandling:

Alle landets kommuner har blitt invitert til å delta i prosesser med sikte på å vurdere og å avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner. Fylkesmannen, i samarbeid med KS, skal bidra til å gjennomføre de regionale prosessene.

Kommunereformen skal legge til rette for at flere kommuner slår seg sammen. Færre og større kommuner skal gi bedre kapasitet til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, gi bedre muligheter til å utvikle bærekraftige og gode lokalsamfunn, samt ivareta viktige frivillige oppgaver. Som et generelt prinsipp skal reformen legge grunnlaget for at alle kommuner kan løse sine lovpålagte oppgaver selv.

Regjeringen har følgende mål for reformen:

- Gode og likeverdig tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrket lokaldemokrati

Fylkesmannen i Oslo og Akershus, ved prosjektdirektør kommunereformen Anne-Marie Vikla, redegjorde om FMOAs oppdrag samt innledet til en drøfting av kommende prosesser. Det vises til vedlagte lysark.

Vedtak:

Tas til orientering.

Sak nr.: 64/14   IKT – EVALUERING

Vedlegg:

Lysark – Gjennomgang av IKT-samarbeidet for å få en fremtidsrettet og kostnadseffektiv organisering i ØRU-kommunene.

Behandling:

Direktør – Infrastructure Consulting i EVRY, Lars Tveit, presenterte evaluerings-rapporten etter EVRYs gjennomgang av IKT-samarbeidet i ØRU. Det vises til vedlagte lysark.

Vedtak:

Rådmennene bes lage et felles saksframlegg som skal fremmes for politisk behandling i kommunene, basert på EVRYs anbefalinger. Evalueringsrapporten vedlegges saksframlegget.

Sak nr.: 65/14 LOKALMEDISINSK SENTER ØRU

Vedlegg:

Lysark – LMS ØRU i ett felles helsehus

Behandling:

Kommunaldirektør i Ullensaker kommune, Mette Gro Iversen og prosjektleder Iver Olav Sunnset, Ullensaker kommune, informerte om status og framdriftsplan for prosjektet samt felles saksframlegg: Helsehus Øvre Romerike – oppfølging av tidligere vedtak – samarbeidsavtale – driftsavtale – delegeringsvedtak.

Vedtak:

Presentasjonen tas til orientering.

Et notat, med beskrivelse av de økonomiske konsekvenser hvis Nes kommune velger å etablere ett lokalt alternativ for kommunale øyeblikkelig hjelp helsetjenester skal utarbeides og oversendes kommunene sammen med saksframlegget.

Saksframlegget korrigeres i samsvar med merknader fremkommet fra Nes kommune.

Sak nr.: 66/14 EIERSTRATEGIER

Behandling:

Rådmannen i Hurdal gav en kort presentasjon av eierstrategiene for DGI, ROKUS, RRi og Romerike Krisesenter. Strategiene har vært på høring og det foreligger høringsuttalelser fra samtlige. Det er videre avholdt dialogmøter med RRi og DGI.

Vedtak:

Eierstrategiene for Digitale Gardermoen IKS, Romerike Kontrollutvalgssekretariat IKS, Romerike Krisesenter IKS og Romerike Revisjonsdistrikt IKS godkjennes og oversendes kommunene for politisk behandling.

Uttalelsene fra selskapene skal følge saken.

Sak nr.: 67/14 ENDRING AV NAVN PÅ FLYPLASSEN

Behandling:

Ullensaker kulturråd har sendt en uttalelse til Avinor om endringen av navnet på hovedflyplassen fra Oslo lufthavn Gardermoen til Oslo lufthavn. Noe Ullensaker kulturråd er kritisk til.

Ordførere og rådmenn i ØRU-samarbeidet, ØRU og kulturrådene i Nannestad og Nes har blitt anmodet om å støtte uttalelsen, eventuelt ta den opp som egen sak med Avinor.

Vedtak:

ØRU styret støtter uttalelsen.

ØRU direktør formidler dette gjennom et brev til Avinor.

Sak nr.: 68/14 PROGRAM FOR STUDIETUR

Behandling:

ØRU direktør gjennomgikk kort programskissen for studieturen.

I tillegg til ØRU-styret deltar også KS regiondirektør for Akershus og Østfold Signe Pape og journalist i Romerikes Blad Kjell Aasum.

Vedtak:

Programmet godkjennes.

Sak nr.: 69/14 PROGRAM FOR FELLES MØTE FOR KOMMUNESTYRENE

Behandling:

ØRU direktør gjennomgikk kort programskissen for felles møte for kommunestyrene i ØRU.

Vedtak:

Program for felles møte for kommunestyrene i ØRU godkjennes.

FMOA og Fylkesordfører inviteres til møtet.

Sak nr.: 70/14 OVERORDNET BEREDSKAPSPLAN

Behandling:

RU behandlet forslaget til felles mal for overordnet beredskapsplan på sitt møte 20. juni 2014 og fattet følgende vedtak:

Forslaget til felles mal for kommunenes overordnede beredskapsplan fremlegges for ØRU-styret med anbefaling av den oversendes kommunene for politisk behandling.

Vedtak:

1. ØRU-styret tar forslag til felles mal for overordnede beredskapsplaner i ØRU-kommunene til etterretning og anbefaler at den oversendes kommunene for politisk behandling.
2. ØRU-styret ser det som svært viktig at ØRU-kommunene har etablert et fast samarbeid om overordnet beredskap og at dette utvikles videre.

Sak nr.: 71/14 KJØP AV KOMPETANSE

Behandling:

Etter AUs anbefaling ble behovet for å leie inn/kjøpe nødvendig kompetanse for å representere regionen i eksterne arbeidsgrupper drøftet i ØRU styret.

Det var konsensus at dette kunne være hensiktsmessig i enkelte unntakstilfeller, men at det bør godkjennes av ØRU styret og kostnadene må være avklart før innleie/kjøp skjer.

Vedtak:

Innleie/kjøp av ekstern kompetanse for å representere ØRU skal godkjennes av ØRU styret og kostnadene må være avklart før innleie/kjøp skjer.

Sak nr.: 72/14 EVENTUELT

Fondsregion Hovedstaden - et tyngdepunkt for kunnskaps- og forskningsbasert innovasjon

Oslo kommune og Akershus fylkeskommune har utarbeidet en felles regional FoU-strategi i samarbeid med det regionale partnerskapet innenfor næringsliv, forskning og utdanning. FoU-strategien ligger til grunn for fondets prioriteringer og skal styrke regionens internasjonale posisjon som kunnskaps- og verdiskapingsregion for bærekraftig utvikling.

Det regionale fondet har en overordnet målsetning om å mobilisere til forskningsinnsats som bidrar til økt innovasjon i næringslivet og offentlig sektor. Dette skal oppnås gjennom:

- et tettere samarbeid mellom FoU-institusjonene og næringsliv/offentlig sektor
- å bidra til økt internasjonal konkurransevne i FoU-institusjonene
- å stimulere til økt nasjonalt og internasjonalt samarbeid innenfor regionens prioriterte områder

Regionens prioriterte områder er:

- FoU i næringslivet innenfor
  - Miljø- og energiteknologi
  - Livsvitenskap i en bred betydning
  - IKT
- Forskningsbasert læring og innovasjon i offentlig sektor
  - Miljø, klima, integrasjon og innovasjonsevne for bærekraftig utvikling i regionen.
  - Tjenesteyting og organisering innenfor skole, helse- og omsorgssektoren og transportsystem
  - Innkjøp og anvendelse av kunnskapstjenester i kommunal og fylkeskommunal sektor
- Kompetanseoppbygging i FoU-institusjonene
  - Innovasjonsdynamikk og – betingelser
  - Økt internasjonal konkurransevne
  - Bærekraftig regional utvikling

Oslo kommune og Akershus fylkeskommune har gitt fondsstyret i oppdrag å lyse ut midler i henhold til gjeldende bestillingsbrev som snevrer inn de tematiske områder og målsetningen ytterligere. Fondsstyret på sin side reviderer sin strategi hvert år og tar beslutninger om hvilke tematiske områder og søknadstyper som skal prioriteres til enhver tid.

Søknadsinformasjon

Fondet lyser ut midler hvert år. Se nyheter og utlysninger for flere detaljer. Søknader innsendes via fondets nettsider som benytter systemet for eSøknad i Forskningsrådet. Det er kun søknader sendt inn via nettsidene innenfor den angitte søknadsfristen som vil komme i betraktning.

Det er etablert felles søknadstyper for alle fondsregioner med samme minimumskrav til vurderingskriterier. Tema og krav til søkere og søknader går fram av utlysningsteksten. De regionale kriteriene kan variere fra region til region og i konkurransen om tildeleing av midler må man score høyt både på kriteriene som vurderes av eksperter i samråd med Forskningsrådet og de regionale kriteriene som vurderes av regionale ekspertpaneler. Fondsstyret tar den endelige beslutning om hvilke prosjektsøknader som får tilskudd.

Generell informasjon om hvilke søknadstyper som kan være aktuelle for de regionale forskningsfondene kan finnes via de felles nettsidene.

Regionale Forskningsfond Hovedstaden (RFF Hovedstaden) søker å utgjøre en forskjell fra andre virkemidler innenfor innovasjon og forskning gjennom å mobilisere til økt FoU-innsats i bedrifter og den offentlige sektoren der vi adresserer noen av regionens sentrale utfordringer. Vi krever samarbeid mellom offentlig sektor, bedrifter og FoU-miljøer eller FoU- institusjoner der annet ikke er spesifisert i utlysningen. Vi vektlegger potensialet for å realisere innovasjonen i søknadsbehandlingen, slik at prosjektresultater kommer til nytte for offentlig sektor, og bedrifter finner sine nasjonale og internasjonale markeder med produkter eller tjenester.

Fondstyrets fokus er på de potensielle resultater som kan komme ut av prosjektene uansett søknadstype. Det betyr blant annet at fondsstyret kan velge å finansiere deler av et prosjekt og at videreføringen er resultatavhengig. Det medfører at vi primært ikke finansierer Dr-grads stipendiater, selv ikke i de regionale forskerprosjektene.

Alle de regionale forskningsfondene har elektronisk søknadsinn sending med bruk av systemet til Norges Forskningsråd. Alle søknadstypene, unntatt regional kvalifiseringsstøtte / forprosjekt, vurderes av et nasjonalt fagpanel som organiseres av Forskningsrådet.

På grunnlag av innstillingen fra fagpanelene foretar de regionale sekretariatene en selvstendig vurdering av søknadene basert på de regionale føringene og prioriteringene som er gitt i den aktuelle utlysningen. Sekretariatet legger søknadene fram for endelig vedtak i det regionale fondsstyret. Fondsstyret forbeholder seg retten til å gå i dialog med søker vedrørende gjennomføringsplanen for prosjekter som får innvilget støtte.

KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

Du er her: regjeringen.no / [Kommunal- og moderniserings...](#) / [Dokumenter](#) / [Andre dokumenter](#) / [Brev](#) / Kommunereform - Oppdragsbrev til Fylkesmannen

Brev, 03.07.2014

Fylkesmennene

Deres ref.

Vår ref.

14/4942-2

Dato

03.07.2014

Kommunereform - Oppdragsbrev til Fylkesmannen

Regjeringen la 14. mai 2014 frem kommuneproposisjonen 2015 som inneholdt en meldingsdel om kommunereformen. I meldingsdelen beskrives viktige utviklingstrekk, mål for reformen, en plan for gjennomføringen av reformprosessen og virkemidler i reformen.

Kommunal- og forvaltningskomiteen la 12. juni frem sin innstilling (Innst. 300 S (2013–2014)) om kommuneproposisjonen 2015. Saken ble behandlet i Stortinget 18. juni.

Stortingets behandling viser at det er flertall på Stortinget for en reform. Det er også bred politisk tilslutning til at det er behov for endringer i kommunestrukturen, målene for reformen, og at prosessene skal starte opp til høsten. Det er også enighet om de økonomiske virkemidlene.

Statsråden vil over sommeren invitere alle landets kommuner til å delta i prosesser med sikte på å vurdere og å avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner.

Fylkesmannens rolle i kommunereformen

Regjeringen ønsker at Fylkesmannen skal ha en sentral rolle i gjennomføringen av reformen, og ser det som ønskelig at Fylkesmannen samarbeider med KS regionalt om gjennomføringen. Flertallet i kommunal- og forvaltningskomiteen uttrykker i Innst. 300 S (2013-2014) at de er positive til at Fylkesmennene og KS får viktige roller i reformen. Det er et mål å sørge for gode og lokalt forankrede prosesser.

Fylkesmannen har god kunnskap om hvilke utfordringer fylket har og også om de enkelte kommunenes situasjon. Dette gjør at Fylkesmannen vil være godt egnet som tilrettelegger og koordinator i de prosessene som skal gjennomføres lokalt/regionalt. Departementet ønsker at det tidlig blir tatt kontakt med KS regionalt for å drøfte og avklare hvordan samarbeidet skal være gjennom reformperioden, og at Fylkesmannen og KS regionalt finner fram til en hensiktsmessig form på og innhold i dette samarbeidet.

Noen kommuner har allerede satt i gang prosesser med sine nabokommuner. I disse tilfellene bør Fylkesmannen gjøre seg kjent med prosessene og tilby støtte om det skulle bli uttrykt ønske om det. Fylkesmannens oppgave er å vurdere helheten i regionen og også se til at det legges opp til at de igangsatte prosessene avsluttes innen våren 2016.

Departementet gjør oppmerksom på at også lokale spørsmål om grensejusteringer må tas opp i de prosessene som nå starter opp, og ikke tas som egne prosessløp slik det har vært vanlig å gjøre. Også deling av kommuner kan komme opp som spørsmål, og departementet vil peke på at grenser kan trekkes på nytt. Fylkesmannen må også legge til rette for prosesser på tvers av fylkesgrenser der det er ønske om det. Det er derfor viktig at Fylkesmennene etablerer kontakt og samarbeider med nabofylkene.

Videre må Fylkesmannen i fylker som har kommuner i det samiske forvaltningsområdet ta kontakt med Sametinget for å orientere om arbeidet og de prosesser som blir satt i gang. Hvordan prosedyrene videre vil bli i de samiske forvaltningsområdene må ses i lys av hvilke sammenslåingsalternativ som etter hvert blir aktuelle.

Departementet vil peke på at flertallet i kommunal- og forvaltningskomiteen understreker at *"det er viktig at alle kommunar gjennomfører lokale prosessar knytt til kommunereforma og melder tilbake innan fristen"*. Videre understreker flertallet at *"Fylkesmennene må fylgje opp dei kommunane som ikkje på eige initiativ tar nødvendig lokal leiarskap"*.

Embetsoppdraget til Fylkesmannen for 2014 vil bli justert i tråd med dette brevet.

Prosessveileder

Departementet vil gi økonomisk støtte til en prosessveileder i hvert enkelt fylkesmannsembete fra 1. september 2014. Prosessveilederen skal bidra til å god koordinering og tilrettelegging av prosessene. Fylkesmannen vil ha arbeidsgiveransvaret for denne stillingen.

Med forbehold om Stortingets godkjenning, vil departementet videreføre støtten til stillingen også i 2015 og 2016. For 2014 vil hvert enkelt embete få en bevilgning tilsvarende kr 300 000 og departementet vil i løpet av august sende fylkesmannsembetene et fullmaktsbrev.

Fylkesmannen kan be Kompetansesenteret for distriktsutvikling bistå prosessveilederne med erfaringer fra tidligere sammenslåinger og råd når det gjelder organisering av de lokale prosessene.

Verktøy i prosessene

Departementet vil legge til rette for et alternativ til de lokale utredningene som vanligvis gjennomføres når kommuner ønsker å vurdere sammenslåing. Det er de siste årene arbeidet med å gjøre informasjon om kommunene tilgjengelig på departementets hjemmesider (regjeringen.no/kommunedata). Denne informasjonen vil departementet arbeide videre med, slik at kommunene her kan finne oversikter over bl.a. befolkningsutvikling, arbeidskraftbehov innen ulike sektorer, nøkkeltall for økonomi og tjenesteproduksjon, pendlingsdata for egen kommune og for regionen den tilhører. Med dette som grunnlag, vil kommunene lage et utfordringsbilde for seg og aktuelle sammenslåingskandidater. Disse dataene kan suppleres med informasjon kommunen innhenter om egen virksomhet, som for eksempel hvilke interkommunale samarbeider de inngår i, oversikter over fagmiljøer (kapasitet og kompetanse) mv.

Departementet vil lage en veileder til kommunene om hvordan de kan starte opp prosessene med å lage seg et utfordringsbilde, herunder bruk av nettsidene. Veilederne vil også inneholde råd og tips for hvordan en kan tilrettelegge for en god prosess, bl.a. om hvordan en kan involvere innbyggerne.

Disse verktøyene vil også være til støtte for arbeidet til prosessveilederen, og vi tar sikte på at dette skal være klart tidlig høsten 2014. Departementet vil i løpet av høsten arrangere en samling for prosessveilederne m.fl.

Et flertall i kommunal- og forvaltningskomiteen understreket *"at det er eit utredningsansvar for alle kommunar"*. Departementet forstår dette slik at alle kommuner skal gå gjennom prosessen med å diskutere og vurdere sammenslåing, samt gjør vedtak innen våren 2016.

Departementet mener at verktøyene vi utarbeider vil kunne erstatte de tradisjonelle utredningene og vil fra nå av ikke gi særskilt støtte til nye utredninger. Dersom enkeltkommuner skulle ønske å utrede helt spesielle problemstillinger, kan Fylkesmannen vurdere å gi støtte til dette gjennom skjønnsmidlene.

Kommunene vil få dekket kr 100 000 til utgifter knyttet til informasjon og folkehøring, jf. inndelingslova § 10. Kommunene kan selv avgjøre hvordan de vil høre innbyggerne. Departementet vil utarbeide et spørreskjema som kommunene vil få tilbud om å bruke i høringen av innbyggerne. Departementet vil forenkle rutinene og utbetale kr 100 000 til kommuner som går gjennom prosessen og som gjør kommunestyrevedtak om hvordan kommunen ønsker å gå videre, innen 2016. Departementet vil i statsbudsjettet for 2015 beskrive hvordan disse pengene skal utbetales.

Fylkesmannens oppsummering og vurdering av prosessene

Departementet legger opp til to ulike løp for kommunene. For kommuner som har startet prosessene tidlig og gjør kommunestyrevedtak innen høsten 2015, vil departementet legge til rette for at sammenslåing skal kunne vedtas på nasjonalt nivå senest i løpet av våren 2016 gjennom en kongelig resolusjon. Et nasjonalt vedtak forutsetter at de kommunale vedtakene er likelydende i de aktuelle kommunene. Dernest må departementet vurdere om den foreslåtte sammenslutningen er i tråd med hovedmålene for reformen.

Kommunale vedtak som ikke er i tråd med målene i reformen, eller vedtak om sammenslåing som medfører at mer enn en kommune må flyttes til et nytt fylke, kan ikke avgjøres ved kongelig resolusjon. Disse vedtakene må da vente til departementet fremmer en proposisjon om en helhetlig kommunestruktur våren 2017.

Kommunene skal fatte kommunestyrevedtak innen sommeren 2016, og disse skal meldes inn via Fylkesmannen. I tillegg skal Fylkesmannen på selvstendig grunnlag gjøre en vurdering av de samlede kommunestyrevedtakene der det legges vekt på helheten i regionen og fylket. I Fylkesmannens tilbakemelding til departementet bes det om at det blir gjort en vurdering om vedtakene er i tråd med hovedmålene i reformen, jf. kap. 4 i kommuneproposisjonen for 2015.

Rapportering

Siden embetsledelsen forutsettes å spille en viktig rolle i reformarbeidet, vil fylkesmannsmøtene være en viktig arena for dialog og erfaringsutveksling mellom embetene om status, utviklingstrekk og virkemiddelbruk mv.

Departementet vil også kunne trenge hyppigere oppdateringer om utviklingen gjennom 2015 og våren 2016 enn det årsrapporten for hhv 2014 og 2015 gir uttrykk for og det fylkesmannsmøtene gir anledning til.

Departementet arbeider for å få på plass en form for følgeevaluering av prosessene i kommunereformen. Slik kan departementet bli holdt orientert om status og viktige nye utviklingstrekk, bruk av prosessveilederen og nye prosessuelle grep underveis. Samtidig legges det til rette for dialog, læring og erfaringsutveksling underveis i prosessen mellom fylkesmannsembetene og mellom embetene og de mest sentrale aktørene i fylket. En følgeevaluering kan helt eller delvis erstatte rapporteringskrav (jf. Økonomireglementet).

Rapporteringskravene i årsrapporten og ivaretagelse av eventuelle løpende rapporteringsbehov må ses i sammenheng med den følgeevalueringen man får på plass. Dette vil kunne ha overføringsverdi til andre områder.

Med hilsen

Sølve Monica Steffensen e.f.
ekspedisjonssjef

Hans Petter F. Gravdahl
avdelingsdirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

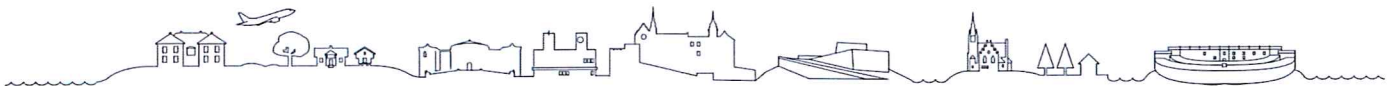

Kommunereformen er i gang – hva så ØRU?

Fylkesmannens rolle og fremdriftsplan i hovedstadsregionen?

Anne-Marie Vikla

prosjektdirektør Oslo og Akershus

Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

Hva har kommunene i Øvre Romerike tenkt å gjøre høsten 2014?

Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

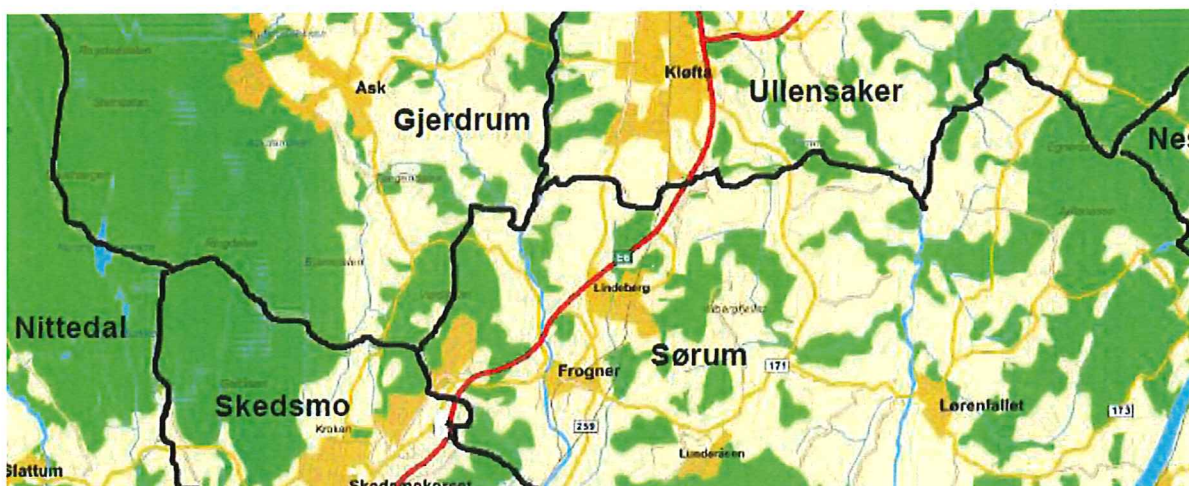
Veivalg for kommunene i Øvre Romerike?

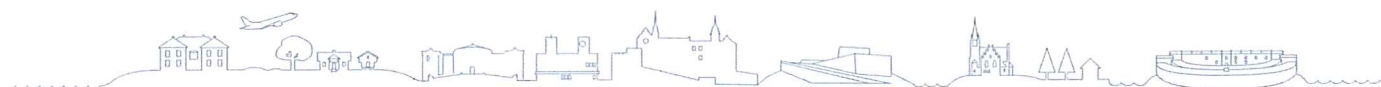
Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

Grense mellom Øvre og Nedre Romerike

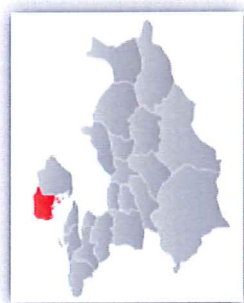
Kartkilde: Gule sider, grenser inntegnet av NIVU

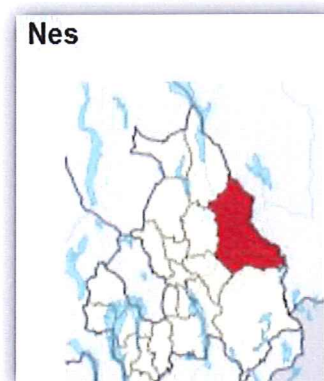
Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

Fylkesgrenser er ikke til hinder for å slå sammen kommuner

Asker kommune

Nes

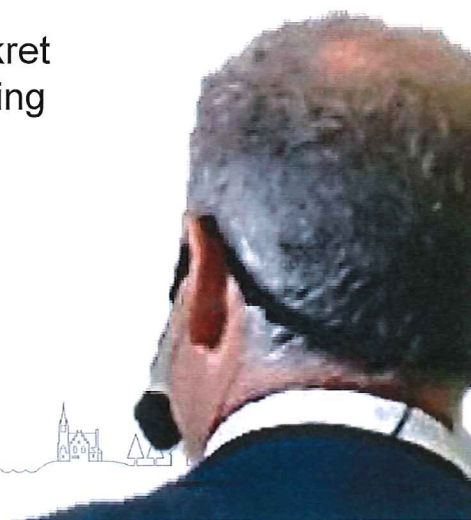

Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

Alle kommuner i Akershus skal vurdere sammenslåing!

Ikke bare de fem minste kommuner < 15.000 innbyggere: Nannestad, Fet, Enebakk, Gjerdrum og Hurdal

Også Oslo, Asker og Bærum skal vurdere og vedta ja eller nei for en konkret kommunesammenslåing som er utredet innen april – mai 2016.

Ta styringen – ingen slipper unna – Valgerd må også tegne kart

Flertallet i Stortinget understreker at:

*“Fylkesmennene må følge opp
dei kommunane som ikkje på
eige initiativ tar nødvendig
lokal leiarskap.”*

Nytt hovedstadskart - vesentlig at
alle kommuner deltar med sine innspill

Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

Kommunereformen viktig for Oslo og Akershus!

NE nyheter   Eendom   Lov og rett   Portrettet   Ukens tips   Utvikling   Leiemarkedet   Salgsmarkedet

Tirsdag 22. Juli 2014 11:09

Prioriterer byene

Byene i Akershus prioriteres når politikerne legger til rette for befolkningsveksten og arbeidsplassene de kommende 20 årene.

Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

	2012	2030	Vekst	Vekst %
Akershus	556 254	714 376	158 122	1,6 %
Oslo	613 285	786 027	172 742	1,6 %

6

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

Prosess i Oslo og Akershus ?

Fase 1 – høsten 2014

Kommunene setter i gang kommunereformen

Fylkesmannen tilrettelegger - forankre reformen lokalt og regionalt

Fase 2 – hele 2015

Kommunene drøfter utfordrings- og mulighetsbildet

Fase 3 – våren 2016

Slutfase - vedtak om ja eller nei for konkret kommunesammenslåing i kommunestyrene

Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

Fase 1: september – november 2014

Alle kommuner skal være i gang høsten 2014.

Kommunene sikrer bred medvirkning:
bred politisk forankring i kommunestyret,
administrasjon, ansatte og innbyggerne informert.

Fylkesmannen tilrettelegger møtearenaer
regionalt - besøker alle regionråd og
kommunestyrer høsten 2014

Fase 1 = forberede god prosess og godt
samarbeid for et best mulig beslutningsgrunnlag –
hvordan kan Fylkesmannen bistå?

Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

Fase 2 – desember 2014 – desember 2015

Fase 2 – hele 2015: Kommunene drøfter utfordrings- og
mulighetsbildet, og vurderer kommunesammenslåing.

Bred medvirkning i kommunen; politisk, administrativt, ansatte,
tillitsvalgte, innbyggere etc. Folkemøter?

Bruk verktøyene med kunnskapsgrunnlag fra departementet

Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

Fase 2 - Gode råd fra Kompetansesenteret:

- Lage intensjonsavtale og plattform for samarbeidet
- Sikre eierskap. Tydelig og skriftlig rolle- og ansvarsavklaring mellom politikere og administrasjon
- Medvirkning - ansatte og innbyggerne.
- Åpen prosess med romslighet og tillit – gi informasjon
- Skap engasjement, motivasjon og interesse.
- Bli enig om felles fremtidsbilde og mål
- Prosjektleder må tidlig på plass
- Sett av tid til samhandling, informasjon og dialog.

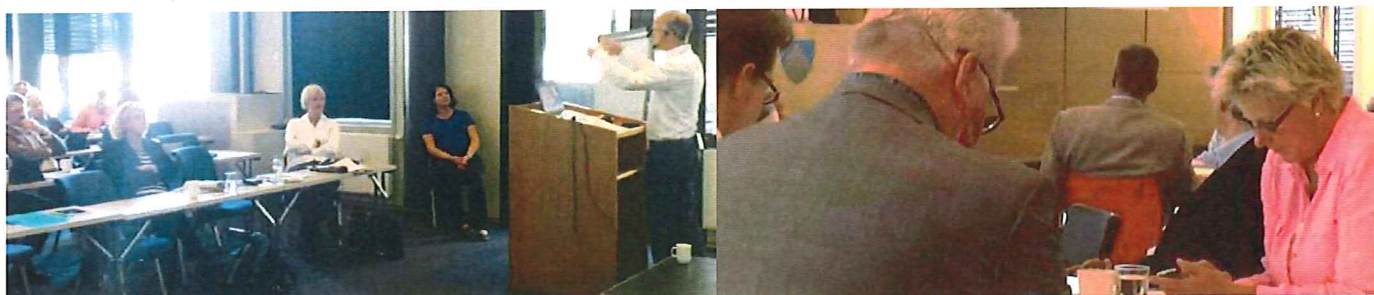
Klikk for å legge inn navn / epost / telefon

Fylkesgruppen – konstitueres 22.10.2014

Drøfte reformen i et mer overordnet og regionalt perspektiv
Sikre samhandling, dialog og god koordinering
Gi Fylkesmannen gode råd til reformprosessen

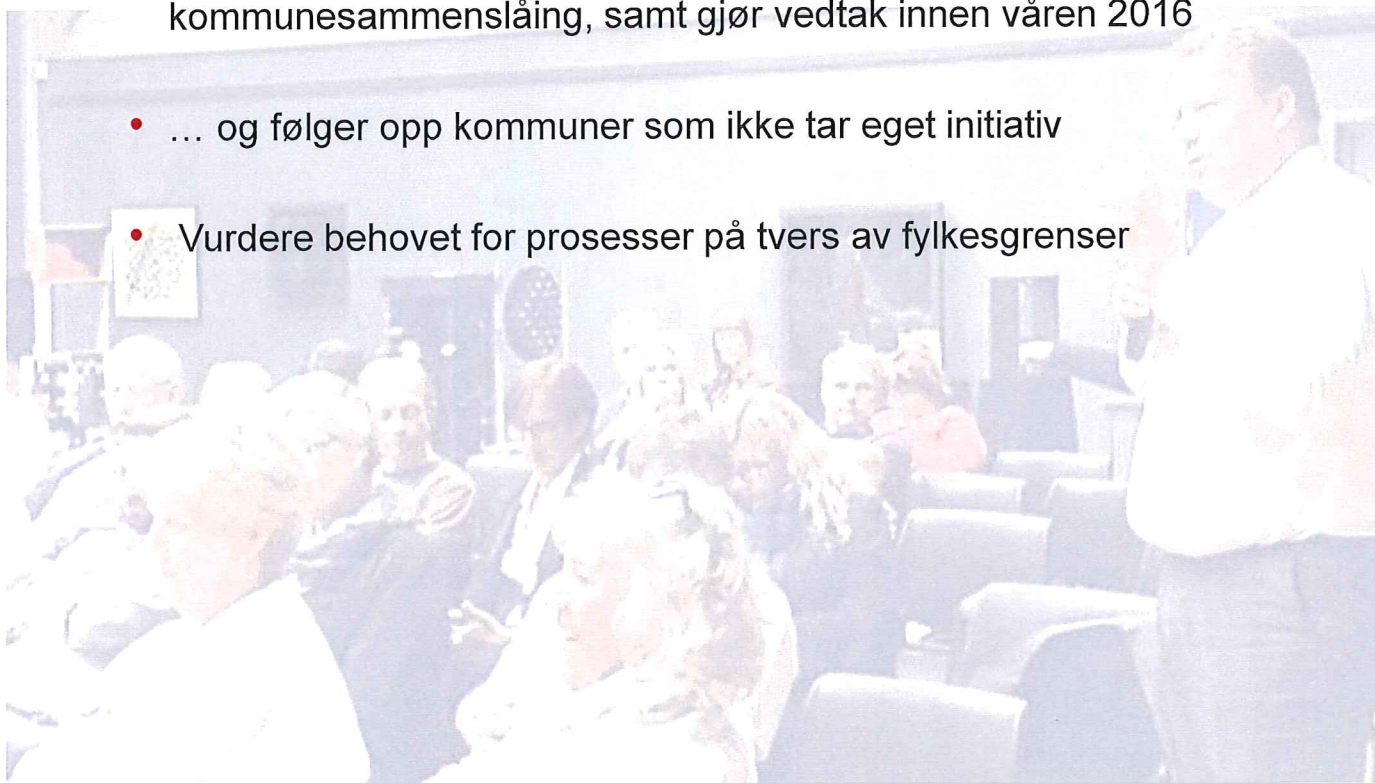
Hvem deltar?

Regionrådslederne, KS, Akershus fylkeskommune og representanter for Vestregionen og Oslo kommune

Fylkesmannens oppdrag

- Sikre at alle kommuner i Oslo og Akershus vurderer kommunesammenslåing, samt gjør vedtak innen våren 2016
- ... og følger opp kommuner som ikke tar eget initiativ
- Vurdere behovet for prosesser på tvers av fylkesgrenser

Hvorfor kommunesammenslåing i hovedstadsregionen?

Flere grunner:

- Betydelig befolkningsvekst og arealknapphet - krever robust og bærekraftig hovedstadsregion
- Stor befolkning og korte avstander mellom rådhusene
- Større kommuner gir bedre tjenester til innbyggerne
- Større kommuner = større fagmiljøer = bedre kompetanse
- Større kommuner = bedre arealdisponering

Oslo-status? –
forutsetter
robuste kommuner

Barnevern?
Videregående
skoler?
Helse og omsorg?
Samferdsel?
Etc.?

Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

Det går ikke over...ta styringen selv

Mer om kommunestruktur i de nordiske landene

Sverige

Sverige består av 290 kommuner og 21 len. Gjennomsnittlig innbyggertall i svenske kommuner er ca. 30 000, som er adskillig høyere enn i Norge. Organisatorisk og oppgavemessig skiller de svenske kommunene seg likevel lite fra de norske.

Danmark

Danmark har nylig vært gjennom en omfattende kommunereform som hadde virkning fra 1. januar 2007. Antall kommuner ble redusert fra 271 til 98, og 14 amter ble erstattet av fem regioner. Kommunenes gjennomsnittlig folketall økte fra 20 000 til 55 000.

Finland

Finland er i gang med sin andre kommunereform siden årtusenskiftet. Nær sagt alle finske kommuner har blitt pålagt å utrede sammenslåing. Etter utredningene skal kommunene avgjøre om de vil slå seg sammen med naboene. Målet er nye kommuner som er virksomme fra 2017.

Island

Island har hatt to runder med kommunesammenslåinger siden 1990-tallet. Kommunesammenslåingene har begge gangene skjedd på bakgrunn av folkeavstemninger. Antall kommuner er redusert fra 204 i 1990 til 74 i 2013. Gjennomsnitt innbyggertall i islandske kommuner er på ca. 3800 innbyggere (2006).

Sist oppdatert: 14.05.2014

Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

Verktøy og faktaoppsett

Arbeidskraft
Økonomi
Befolkningsvekst
Pendling

Standardiserte faktaoppsett

Departementet vil utarbeide standardiserte faktaoppsett i en interaktiv løsning hvor kommunene kan sammenstille kommuner og hente ut enkle rapporter om utfordringer, både i sin egen kommune og i kommunene som det kan være aktuelt å slå seg sammen med. Faktaoppsettene tar utgangspunkt i kriteriene som er utarbeidet av ekspertutvalget og annen, relevant tilgjengelig informasjon. En slik sammenstilling av fakta vil kunne gi kommunene god informasjon blant annet om utfordringer og utviklingstrekk for hver enkelt kommune og for regionen som helhet.

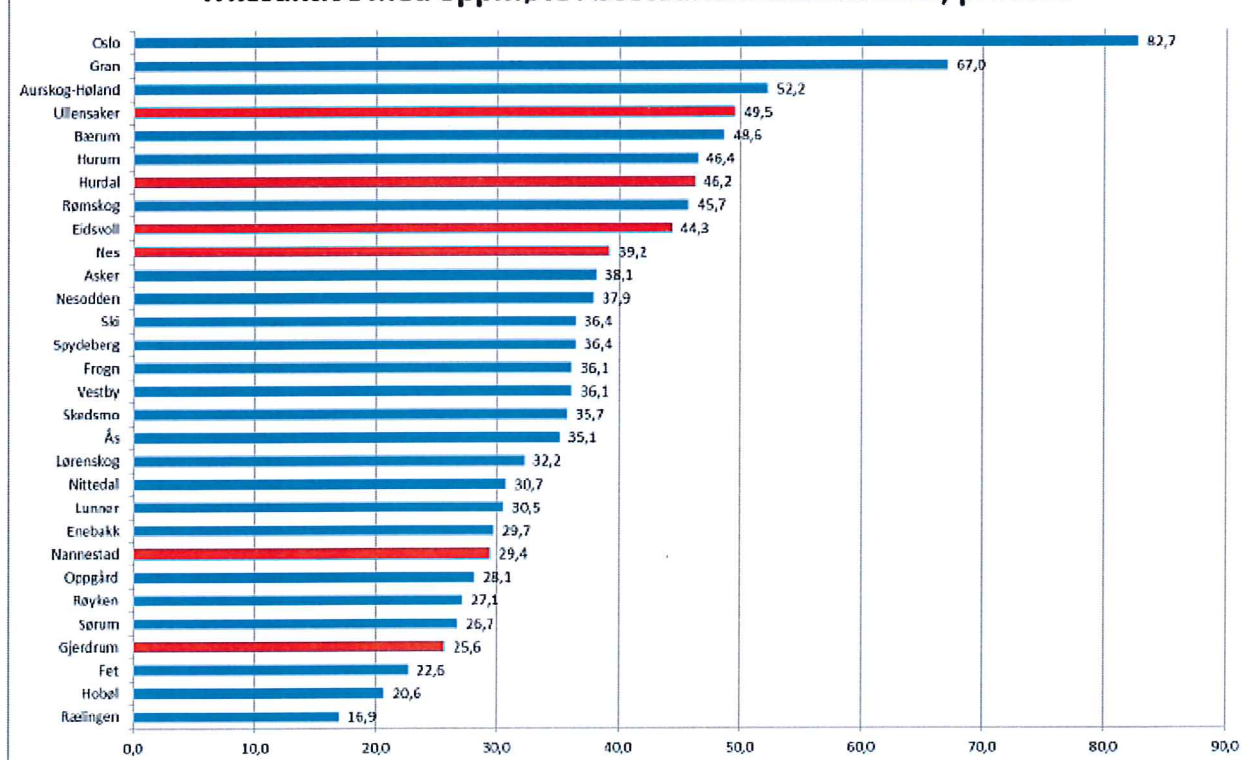
Faktaoppsettene skal enkelt kunne suppleres ut fra lokale og regionale behov og utfordringer. Dette vil også være et viktig verktøy for de regionale prosessveilederne. Oppsettet erstatter dagens praksis med støtte til utredninger av enkeltstående sammenslåingsalternativer.

Anne-Marie Vikla, prosjektleder kommunereformen

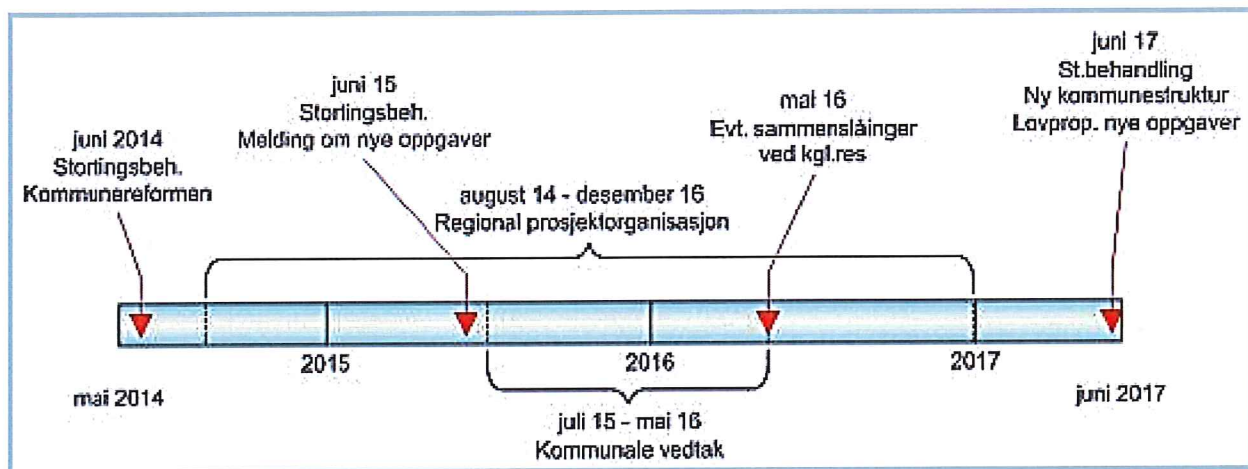
Mye pendling! Til Oslo og internt på Romerike

Yrkesaktive med oppmøte i bostedskommunen 2011, prosent

Milepæler

Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

Tidsplan - kommunereformprosessen

- Kommunestyrevedtak fattes våren 2016, april-mai
- Fylkesmannen oppsummerer sommeren 2016, oversender anbefaling høsten 2016

Anne-Marie Vikla, prosjektdirektør kommunereformen

12.9	Regionrådet for øvre Romerike, ØRU	Kommunereformen – fylkesmannens tilrettelegging og koordinering. Kommunenes vurdering av prosesser for kommunesammenslåing og alternativer.	
15.9	Allmøte i embetet	Informasjonsmøte om kommunereformen	
16.9	Fylkesmann og arbeidsutvalg for Follo-region	Prosess videre i Follo-regionen	
24.9	Gjerdrum, kommunestyremøte	Fylkesmannen informerer om vår rolle og oppdrag, status og fremdrift videre	
7.10 K1 9–11	Samarbeidsrådet for Nedre Romerike	Kommunereformen – fylkesmannens tilrettelegging og koordinering. Kommunenes vurdering av prosesser for kommunesammenslåing og alternativer.	

9.9	Møte med Kompetansesenter for	Etablere et samarbeid og drøfting om reformen, erfaringsutveksling fra tidligere	
-----	-------------------------------	--	--

Hva har kommunene i Øvre Romerike tenkt å gjøre høsten 2014?

Fylkesmannen vil besøke alle kommunestyrene i høst og venter på invitasjon

Lykke til!

Rapport
September 2014

Gjennomgang av IKT-samarbeidet for å få en fremtidsrettet og kostnadseffektiv organisering i ØRU-kommunene

EVRY

Tema som ønskes belyst i rapporten

- Styring og kontroll
  - Vurdering av organiseringen sett opp mot muligheten for styring og kontroll.
    - IKS, vertskommunesamarbeid, konkurranseutsetting?
    - Egen bestillingsenhet organisert utenfor vårt driftsselskap?
    - Hvor bør eierskapet til fagsystemer være?
- Fremtidig organisering, drift
  - Vurdering av hvordan drifte mest mulig hensiktsmessig og kostnadseffektivt
    - Bruk av ressurser i Digitale Gardermoen IKS (DGI-driftsselskapet) og eStab (kommunens IKT strategi og bestillerenhet) - organisering
    - Bruk av ressurser i kommunene, rådmennenes rolle - organisering
    - Gevinstrealisering, kompetanse, fleksibilitet og fremtid
- Kommunikasjon og samhandling
  - Hvordan kan vi jobbe for å skape gode samhandlingsarenaer og bedre omdømmet?
    - Hvilke møteplasser er viktige?
    - Hvordan jobbe med informasjon internt og eksternt?

EVRY

Oppdraget

- **Rammer**

- Inntil 100 timer
- Ferdigstilles 5 sep 14

- **Underlag**

- IKT-kostnads- og modenhetsanalyse for DGI fra KS KommIT, ved PA consulting av 14. april 2014
- IKT-kostnads- og modenhetsanalyse for kommunene på Øvre Romerike fra KS KommIT, ved PA Consulting av 14. april 2014
- Konklusjonene fra den interne organisasjonskartleggingen fra DGI av 2013/2014
- Møte med de 6 rådmennene, leder estab og leder & styreleder DGI

- **Metodikk og teoretisk forankring**

Denne rapporten baserer seg på følgende for styring av IKT området

- KS anbefalinger (Verktøykasse for IKT-planlegging i kommunene)
- Erfaring fra styringsmodell til Bergen kommune
- Erfaring fra dialog med store deler av interkommunale samarbeid i Norge
- Erfaring fra en rekke tilsvarende oppdrag innen interkommunalt IKT samarbeid
- Teoretisk styringsmodell (IS lite) fra Gartner – Verdens ledende analyseselskap innenfor IKT

Rapportstruktur

- Observasjoner
- Tiltak
- Fremtidig organisering av IKT-samarbeidet
- Vedlegg

Betraktninger på mulighetsbildet for ØRU I

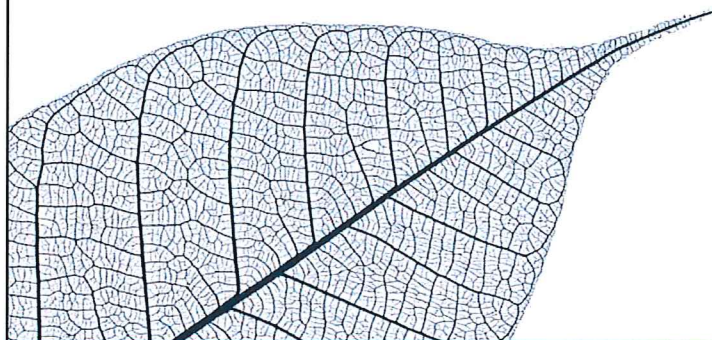
- **ØRU er godt posisjonert for å ta nye skritt i retning strategisk utvikling av kommunene**
  - Blant de best posisjonerte interkommunale samarbeidene i Norge for å kunne ta ut gevinstpotensialet ved samarbeid på IKT området.
  - Kapasitet til å gjennomføre ledende tiltak i Norge innenfor eKommune strategiene
    - Innbyggertjenester
    - Næringslivstjenester
  - Effektiv bruk av IKT og samarbeid mellom kommunene
    - Bedre og mer effektive arbeidsprosesser
    - Reduserte kostnader gjennom stordrift
    - Fordeling av arbeidsoppgaver mellom kommunene

Observasjoner

Observasjoner styring I

- Ikke tilstrekkelig fokus på strategi og effektiviseringstiltak
  - Strategisk planlegging mangelfull og tiltak ad-hoc preget
  - Ikke tilstrekkelig kapasitet og prioritering
- Rådmannsgruppen mangler strategisk støtte til sine beslutninger
  - Beslutningsgrunnlag ikke tilpasset målgruppen
- Kommunene mangler IKT faglig bestiller-kompetanse og ressurser
  - Spesielt det som er rettet mot tjenesteområdene
- Uklart hva ambisjonsnivået er for.
  - Et strukturelt problem at DGI er styrt utenfor den administrative styringen
    - IKT er ikke en kommunal tjenesteyting
    - IKT er en integrert del av forutsetningene for kommunal tjenesteyting
    - Er et virkemiddel for det administrative apparatet til å effektivisere kommunene

---

EVRY

Observasjoner styring II

- eStab har blitt for operativ i forhold til tilgjengelig kapasitet og kompetanse
  - Mangler strategisk fokus
- DGI har ledig/tilgjengelig kapasitet
  - Det er mulig å omprioritere eksisterende oppgaver og frigjøre betydelig kapasitet
- Forholdet mellom eStab og DGI er overregulert
  - Kompliserte avtaler
  - Skaper uklarhet om roller og ansvarsfordeling
- Motsetninger mellom rollene:
  - Overlappende kompetanse og kapasitet mellom eStab og DGI
  - Prosesser og ansvar «faller mellom to stoler»
- Mangelfull porteføljestyring
  - Ideer til utvikling og forbedring
  - Forvaltning av systemene
  - Styring av prosjekter innen porteføljen

EVRY

Observasjoner styring III

- DGI kan ikke bli konkurranseutsatt i sin helhet slik IKT området er organisert gjennom DGI
  - For stor grad av nøkkelkompetanse er tildelt DGI og kan defineres som forretningskritisk for ØRU
  - DGI eier og forvalter alle IKT avtalene i ØRU
  - DGI har kostnader forbundet med investering og avskrivning av kommunale IKT faglige systemer
- DGI er i alt for stor grad blitt definert som ekstern leverandør og er ikke en «medspiller» i utviklingen av ØRU
  - Modellen har skapt manglende forankring i ØRU kommunene for hva DGI skal tilføre ØRU kommunene
  - Skaper avstand til den IKT faglige partneren DGI bør være for kommunene

---

Observasjoner styring IV

- Beslutningsunderlag for prosjekter er mangelfulle
  - Tegn til manglede evne til å lage gode kravspesifikasjoner
  - Kost/nytte-vurderinger er mangelfulle
- Mindre anskaffelser styres ikke sentralt
- Gevinstarbeid er ikke godt nok forankret hos prosjekteier, med påfølgende fraværende gevinstrealisering
- Det er ingen kobling mellom de som har behov for løsningen og finansieringen (eStab anskaffer og DGI finansierer)

Observasjoner systemeierskap

- Uklar styringsmodell for systemeierskapet
  - Uklar rollefordeling mellom rådmenn og systemeiere/prosjekt, men dette har blitt bedre
  - Ukjent for rådmenn hvem som er systemeier i andre kommuner
  - Rollene som systemeier, systemansvarlig og systemforvalter er utydelige
  - Indikasjoner på at koordinering mellom systemeiere mangler
- Kartlegging og kategorisering av systemer er mangelfull
  - Uklart hvor mange fagsystemer kommunene faktisk har
    - Anslagene varierer fra 70 og oppover
    - Mulig for enheter å ta i bruk systemer uten at dette er kjent eller styrt
  - DGI drifter i dag 60 systemer
  - LOKE-prosjektet som skulle redusere antall systemer virker å ha stoppet opp
- Man drar i ulike retninger på utnyttelse av systemene.
  - Mangler koordinering mellom kommunene. (alt ganger seks = ineffektivt)
- Svakheter i dagens økonomiske modell
  - Økonomisk konsekvens av endringer i fagsystem er lite synlig for kommunene når DGI finansierer kostnadene
  - Investeringsrammene blir vedtatt i DGI sitt styre og ikke i kommunestyrene

EVRY

Observasjoner kommunikasjon og samhandling

- Uklarheter rundt innhold og formål for møteplasser
  - Manglende møteplasser for strategidiskusjoner
  - Møteplasser for fag og systemeierskap er mangelfull
  - Mandater for møteplasser er delvis fraværende (både desentrale og sentrale)
    - Uklart om foraene har de rette mandatene, fokus og beslutningsmyndighet
  - Uklart om man har de riktige representantene for kommunene i de ulike fora.
    - Blir ineffektive og ikke beslutningsdyktige fora
- Unødvendig byråkratisk i samhandlingen mellom DGI/eStab
- Det er en oppfatning at samlet tidsbruk er stort men begrenset utbytte

EVRY

Observasjoner tjenesteutvikling og tjenestesamarbeid

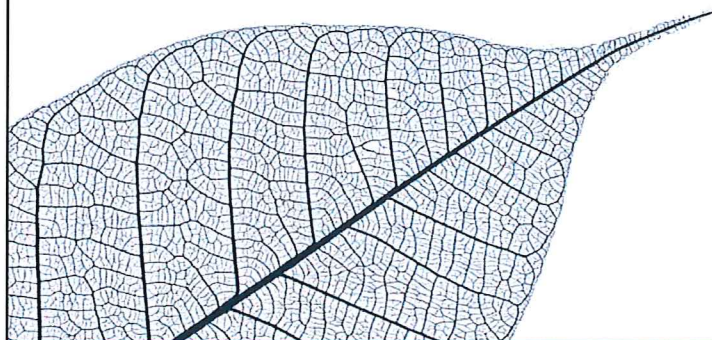
- Ambisjonsnivået på interkommunalt tjenestesamarbeid i ØRU er uklart
  - Uklart om strategien blir benyttet for målrettet utvikling av kommunene og regionen
  - Skal ØRU nå de nasjonale mål for tjenesteutvikling er dagens organisering utilstrekkelig
  - Uklart om man faktisk ønsker å utfordre egen organisasjon for tjenesteutvikling og interkommunalt samarbeid på tjenesteområdene med basis i IKT
  - Arbeidet med langsiktig planlegging for samarbeid og tjenesteutvikling oppfattes ustrukturert
  - Potensiell kommunesammenslåing er i bakgrunnen og skaper usikkerhet
- Ulikt utgangspunkt (forskjellige behov og systemer) mellom kommunene gir ulike interesser for samarbeid og utvikling
  - Medfører dilemma i mange endringsprosjekter
- Viljen til samarbeid er stor, men viljen til endring er ikke like stor.
  - Mangler beslutningskraft/gjennomslagsevne.
  - Mangler organisasjonsutviklere til å jobbe med det.

EVRY

Tiltak

EVRY

Forslag til tiltaksområder

- Utforme ny eKommune strategi
- Styrke Rådmennene sin styring av IKT området
- Endre styringsformen til DGI
- Ny organisering av den IKT faglige og strategiske utviklingen i ØRU
- Rendyrke driftsorganisasjonen i DGI
- Effektivisere kommunikasjon og samhandling
- Styrke systemforvaltning

Forslag til tiltak

Tiltaksområde	Tiltak og beskrivelse
Ny eKommune strategi bør utformes	<ul style="list-style-type: none"> • Legge føringer for ambisjonene innen eKommune strategiene og tjenesteutvikling for ØRU • Avklare ambisjonsnivået for interkommunalt tjenestesamarbeid i ØRU <ul style="list-style-type: none"> - vil sterkt påvirke organisering og innhold av det interkommunale IKT samarbeidet • Danne fundamentet for styring og forvaltning av IKT området • Følge anbefalingene til KS på eKommune strategier og struktur • Inkludere styring og forvaltning av IKT området i sin helhet • Inkludere beskrivelse av roller og ansvar i styringen av IKT området i sin helhet
Styrke Rådmennene sin styring av IKT området	<ul style="list-style-type: none"> • Iverksette prosess for direkte styring av DGI som sentral del av virkemidlene for utvikling av tjenesteområdene • Velge en Rådmann som ansvarlig for oppfølgingen av IKT området på vegne av Rådmennene <ul style="list-style-type: none"> - Forankre ansvaret som strategisk eier og forvalter av IKT området • Rådmennene skal eie den IKT strategiske utviklingen og være beslutningstakere for overordnede tiltak og prosjekter innenfor og utenfor Handlingsplanen <ul style="list-style-type: none"> - Større fokus på eKommune strategier og tjenesteutvikling - Beslutte forslag til årlig handlingsplan med investerings og driftsrammer • Etablere samhandlingsmøter med leder for IKT området

Forslag til tiltak

Tiltaksområde	Tiltak og beskrivelse
Endre styringsformen til DGI	<ul style="list-style-type: none"> • IKS er ikke en godt egnet organisasjonsform for styring av IKT området <ul style="list-style-type: none"> - IKT er et strategisk virkemiddel for effektivisering av kommunale tjenester - Området fordrer sterk styring og forvaltning. Mangelfull styring skaper mindre effektive tjenester og fordyrer de administrative kostnadene • DGI bør omdannes til en §27 modell for organisering og styring <ul style="list-style-type: none"> - §27 gir større mulighet for eierstyring - Forvaltes og styres gjennom valgt styre med tilstrekkelige fullmakter og vedtekter - Kommunestyrene er sikret innflytelse via vedtekter, økonomiplan og budsjettprosesser • For å sikre styring og forvaltning av hele IKT området bør styrets bestå av rådmennene i ØRU <ul style="list-style-type: none"> - Fjerne usikkerhet og konflikter i forbindelse med valg og prioriteringer i IKT området - Etableres som del av styringsmodellen for IKT området i ØRU - Sikre enhetlig styring av DGI sine IKT faglige prioriteringer - Sikre utnyttelse av IKT faglig kompetanse og kapasitet i DGI for ØRU kommunene - IKT faglige diskusjoner og beslutninger behandles og vedtas i styret. - De økonomiske rammene defineres ut fra SLA avtalen og samt prosjekt i Handlingsplanen. Dette gir grunnlag for organisatoriske og økonomiske disponeringer

EVRY

Forslag til tiltak

Tiltaksområde	Tiltak og beskrivelse
Ny organisering av den IKT faglige og strategiske utviklingen i ØRU	<ul style="list-style-type: none"> • I nye DGI opprettes egen resultatenheter for "Strategi og tjenesteutvikling". <ul style="list-style-type: none"> - Bemannes med nøkkelpersoner fra eStab og DGI i henhold til definerte roller • Nye roller og ansvarsområder defineres og forankres <ul style="list-style-type: none"> - Prosjektledere, Prosessledere, Arkitekter, Rådgivere, Systemforvaltere • Strategisk rolle må forankres i kommunene <ul style="list-style-type: none"> - Støtte styret i IKT faglige spørsmål, tjenesteutvikling og strategisk retning - Sikre strategisk planlegging og utredning av nye behov og tjenester - Sikre implementering av nye tjenester - Sikre gjennomføring av gevinstrealisering - Etterleve «Håndbok for anskaffelse og innføring av IKT-løsninger i kommunene» - Øke kapasiteten for styret til styring og kontroll av IKT området - Styrke kapasitet for utvikling av nye innbygger og næringslivstjenester - Styrking av IKT faglig utvikling for kommunene - Styrke fokus på systemforvaltning

EVRY

Forslag til tiltak

Tiltaksområde	Tiltak og beskrivelse
Rendyrke driftsorganisasjonen i DGI	<ul style="list-style-type: none"> • Drift og Helpdesk bør skilles ut i eget resultatområde i DGI <ul style="list-style-type: none"> - Tydeliggjøre leverandøren av drift og Helpdesk tjenester i tråd med styringsmodell • SLA avtalen og Handlingsplanen danner grunnlag for tjenesteinnhold og organisering.
Effektivisere kommunikasjon og samhandling	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelse og mandat for møteplasser bør flyttes fra SLA dokumentet til ny styringsmodell • Forenkling av styringsdokumentene som omhandler samhandling mellom partene • Legge opp til riktig representasjon for å sikre effektive og beslutningsdyktige møter • Legge til rette for effektiv samhandling gjennom bruk av elektroniske samhandlingsverktøy

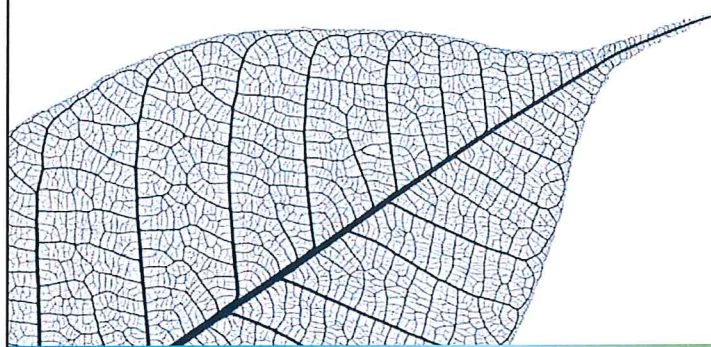
Forslag til tiltak

Tiltaksområde	Tiltak og beskrivelse
Styrke systemforvaltning	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere rollen «systemforvalter» <ul style="list-style-type: none"> • Organiseres som felles funksjon • En systemforvalter for hvert tjenesteområde Helse/Skole/Tekniske tjenester/Konsern støttesystemer • Ansvar for overordnet systemforvaltning og tjenesteutvikling innenfor tjenesteområdene • Utvikle systemforvaltningsapparatet og bestillerfunksjonen ute i hver kommune <ul style="list-style-type: none"> • Rollene «systemeier» og «systemansvarlig» bør beskrives/formaliseres • Opplæring i disse rollene må tilbys • Utarbeide oversikt over systemer for hver kommune • Systemeier bør eie lisens og bruksrettighet til sitt system og være direkte ansvarlig for finansiering av dette • Vurdere å ha egen «IKT-bestiller» i hver kommune • Etablere faggruppe innenfor hvert tjenesteområde, for effektiv samhandling og styring <ul style="list-style-type: none"> • Ledes og koordineres av sentral systemforvalter • Systemeiere / systemansvarlige fra alle kommunene deltar • Koordinere alle fagsystem. Styring av utvikling og integrasjoner • Lede arbeidet med tjenesteutvikling innenfor tjenesteområdene eksternt mot innbyggere/næringsliv og internt i kommunene

Fremtidig organisering av IKT-samarbeidet

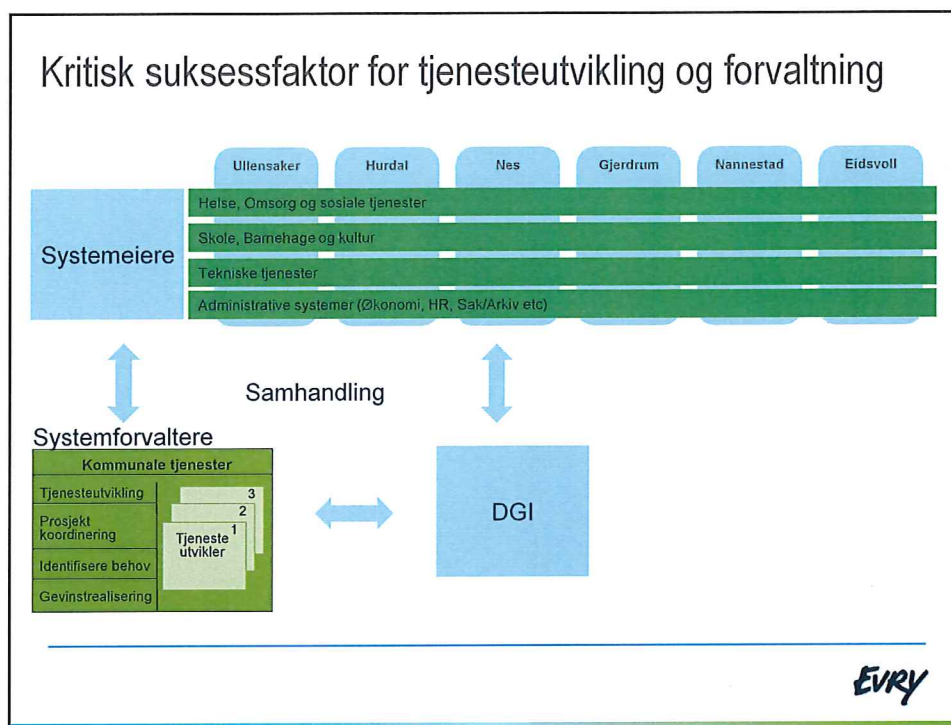
EVRY

Målsetning med ny organisering

- Harmonisering mellom eKommune strategi og kommunens strategier
- Aktiv forretnings og tjenesteutvikling
- Sørg for gevinstrealisering på tvers av alle kommunene
- Identifisere og prioritere IKT prosjekter
- Planlegge og styre tjeneste leveranser og løsninger til lavest mulig kost
- Optimalisere investeringer gjennom styrings mekanismer
- Forutse fremtidig behov
- Justere og styre tjenestenes forventninger
- Organisasjonsutvikling gjennom IKT
- Styre risiko og sikkerhet

EVRY

Ny organisering av IKT området i ØRU

En omdanning av DGI til §27 og omorganisering gir kommunene større handlingsrom for styring og organisering av IKT området. Tar man hensyn til anbefalte styringsmodeller fra KS bør IKT området organiseres i samsvar med dette.

Umiddelbar organisering: Etablering av den nye §27 enheten bestående av en sammenslåing av DGI og eStab i sin helhet.

- DGI er blitt en etablert merkevare som kan videreføres og det anbefales at dette navnet benyttes også for den nye enheten

Organisering i et lengre perspektiv: Gjennom god styring og forvaltning er det mulig å etablere to organisasjonsenheter med forskjellig formål. De vil være selvstendige, men underlagt felles styring

- Det vil i dette perspektiver være mulig å vurdere konkurranseutsetting av deler av IKT området

EVRY

Umiddelbar organisering: §27 etablering og omorganisering

Formål:

- o Samle kompetanse og kapasitet i en organisasjonsenhet
- o Styrke faglig rådgivning til Rådmennene
- o Knytte DGI tettere til kommunene i ØRU for effektiv utvikling innenfor IKT området

Prosess:

- o Virksomhetsoverdragelse av resurser i eStab og DGI til §27 enheten
- o Organisering av nye DGI med to resultatområder
  - DGI Drift og support
  - DGI Strategi og tjenesteutvikling
- o Lyse ut og besette nye stillinger i DGI Strategi og tjenesteutvikling: Leder for enheten, Prosjektledere, Prosessledere, Arkitekter, Rådgivere, Systemforvaltere

Rapportering:

- o Leder for de to nye enhetene rapporterer til Direktør DGI
- o Direktør DGI rapporterer til styret for §27 samarbeidet

Umiddelbar organisering: §27 etablering og omorganisering

Forutsetninger:

- o DGI Strategi og tjenesteutvikling
  - Synliggjøre fokus på kommunene sin strategi og tjenesteutvikling
  - Rendyrke fokus på kommunene sine behov og etablere tydelige roller i styringen
  - Forutsigbar kostnadsstruktur – Enhetens kostnader dekkes gjennom fast kostnadsdeling mellom kommunene (ikke del av SLA prisingen)
- o DGI Drift og support
  - Drift og support tjenester blir egen resultat enhet
  - Danner grunnlag for SLA tjenester
  - Prising i henhold til SLA danner grunnlag for økonomimodell samt benchmarking mot andre driftsorganisasjoner
  - Rendyrke tjenesteområdet og legger grunnlag for videre profesjonalisering av drift

Fordeler:

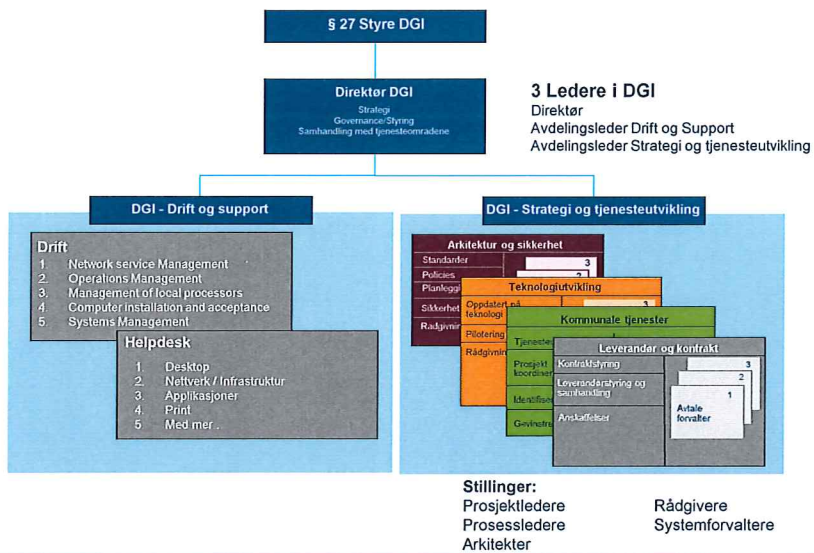
- o Bruke allerede eksisterende struktur og styrke den med ny kapasitet
- o Bruke eksisterende ledelse i DGI for omstrukturering
- o Rask prosess
- o Lav risiko organisatorisk
- o Kan skape raske gevinster med god styring

Ulemper:

- o Reverserer tidligere vedtak i forhold til etablering av eStab
- o Kan skape usikkerhet rundt styringsmodellen og ansvar – utydelig skille mellom bestiller og leverandør

Umiddelbar organisering: §27 etablering og omorganisering

ØRU kommunene; organisasjonsutvikling og organisering av interkommunale samarbeidsløsninger

EVRY

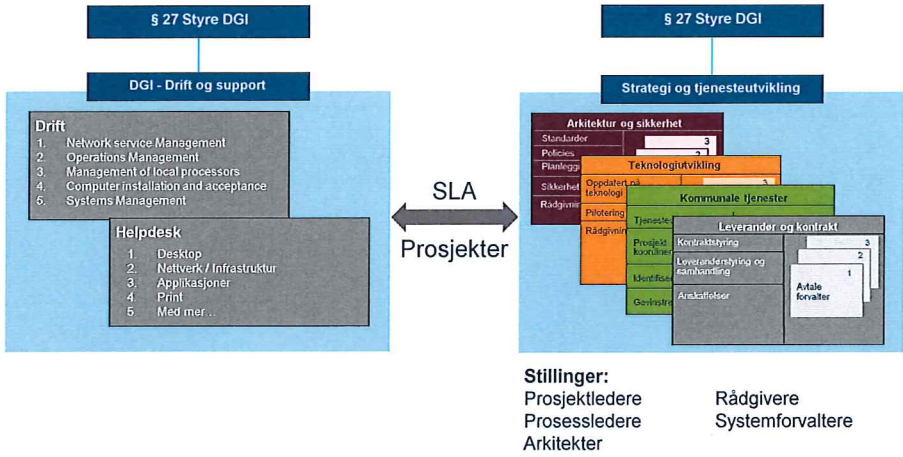
Organisering i et lengre perspektiv: Etablere to organisasjoner

Formål:

- o Styrke bestiller – leverandør modellen med å etablere selvstendige enheter
  - Rendyrker strategi og tjenesteutvikling og skaper sterkere forankring av den strategiske rollen
  - Rendyrker Drift og support som tjenesteleverandør
  - Skaper handlingsrom for konkurranseutsetting
- o Kan etableres som separate §27 samarbeid
- o Rendyrker styring av Drift og support gjennom SLA avtalene
  - Danner grunnlag for benchmarking på kostnader og kvalitet
  - Forutsetning for eventuell konkurranseutsetting

EVRY

Organisering i et lengre perspektiv: Etablere to organisasjoner

ØRU kommunene; organisasjonsutvikling og organisering av interkommunale samarbeidsløsninger

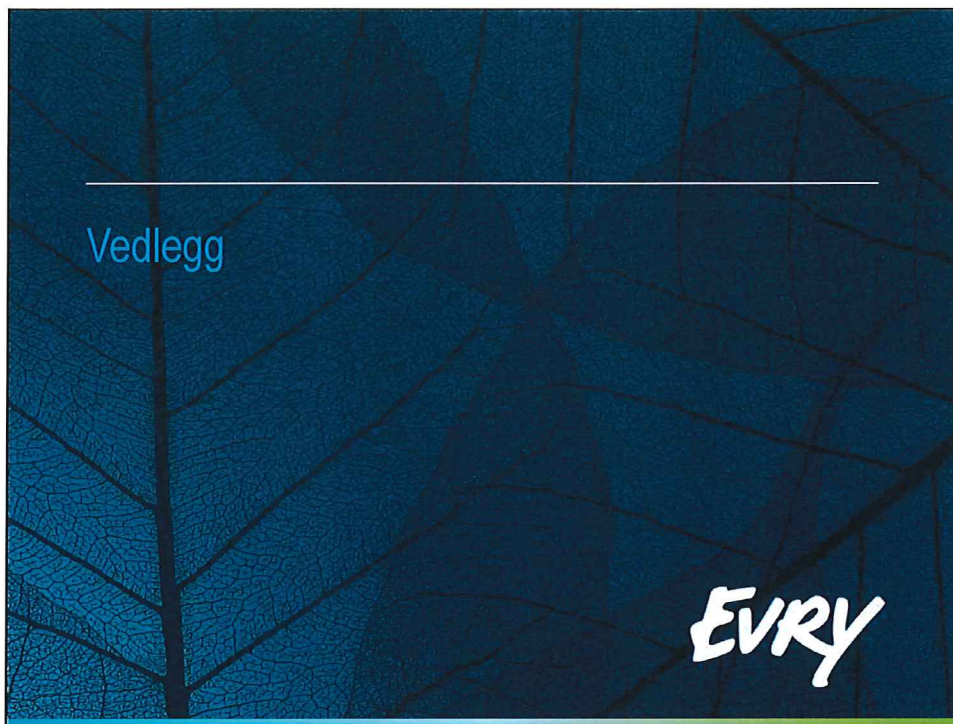

EVRY

For kontakt:

Lars Tveit – lars.tveit@evry.com – 995 25 115
Christian Nygaard – christian.nygaard@evry.com – 909 34 700
Pål Godard – pal.godard@evry.com – 948 19 017

We bring information to life

Grunnleggende prinsipper styring av IKT området

IKT Styring

IKT Styring er ansvarlig for foretakets ledelse og styre og inkluderer lederskap, organisasjonsstruktur og prosesser som sikrer at foretakets IT-virksomhet understøtter foretakets strategi og målsetninger.

Et godt rammeverk for IT Governance innebærer fokus på følgende egenskaper:

Strategisk tilpasning - vektlegger å sikre knytningen mellom forretnings- og IT strategien:

- å definere, vedlikeholde og validere verdien av IT og
- å innrette IT operasjonene etter forretningsoperasjonene

Verdiskapning - handler om å sikre verdien av IT gjennom leveringssyklusen:

- å sikre at IT leverer i henhold til IT strategien
- å konsentrere om å optimalisere kostnadene og vise den iboende verdien av IT

Ressursutnyttelse - handler om optimal investering i og skikkelig håndtering av kritiske IT ressurser:

- applikasjoner
- informasjon
- infrastruktur
- mennesker.
- Nokkel til et godt resultat handler om optimalisering av IT-ressursene.

Risikohåndtering krever

- risikobevisthet hos medarbeidere
- en klar forståelse av bedriftens risikoappetitt
- forståelse av krav til etterlevelse
- åpenhet om viktige risikoer i foretaket
- implementering av ansvar for risikohåndtering i organisasjonen

- **Ytelsesmålinger** følger og overvåker strategiimplementering, prosjektgjennomføring, ressursbruk, prosessytelse og servicenivå, for eksempel ved bruk av balansert målstyring som omsetter strategi til aktiviteter for å oppnå resultatmål, utover det som fremkommer av konvensjonelt regnskap.

Kjennetegn ved gode rammeverk for IT Governance

Howdan skal et rammeverk være for å oppnå disse fordelene og tilfredsstillende interessentene?

Et godt styringssystem skal være forretningsorientert, prosessorientert, basert på kontrolltiltak (prosedyrer og rutiner), samt på oppfølging av målbare parametre.

Forretningsorientert

For at IT virksomheten skal kunne levere tjenester som understøtter forretningsstrategi, må det være et klart definert eierskap til og styring av kravene til forretningsvirksomheten (kunden), og en klar forståelse av hva som skal leveres av IT funksjonalitet. Forretningsstrategien må omformes til mål relatert til IT virksomheten som så vil lede til en klar definisjon av IT-virksomhetens egne målsetninger som i sin tur vil definere behov for IT ressurser og kapasitet til å lykkes med å utføre IT's del av forretningsstrategi.

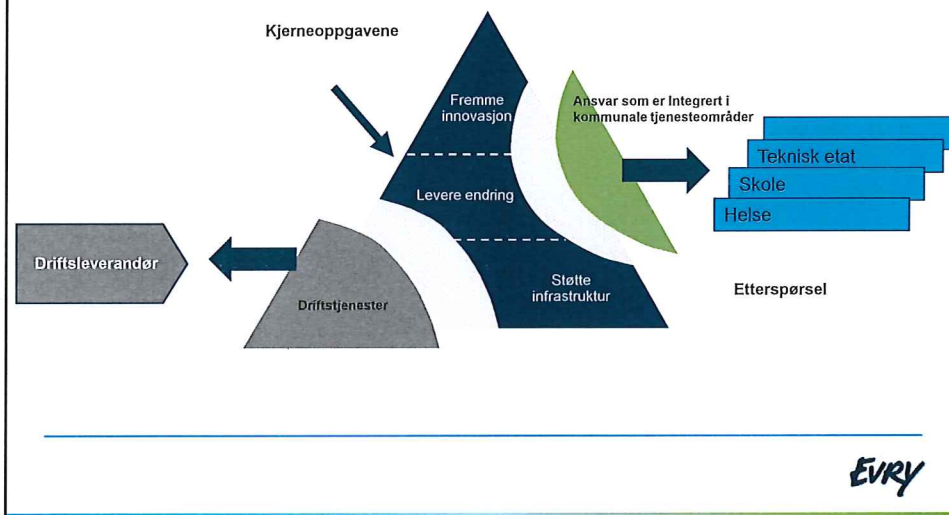
En måte å oppnå å tilføre kunden verdi kan være å definere tjenester som understøtter kundens virksomhetsprosesser, som tilfører kunden verdi og forenkler oppnåelse av resultater kunden ønsker å oppnå, uten eierskap til spesifikke kostnader og risiko.

Prossessorientert

Et prosessorientert rammeverk introduserer en prosessmodell som vil være en referanse og et felles språk for alle i virksomheten til å vurdere og håndtere IT aktiviteter i henhold til. I følge ISO kan IT-prosessen deles i fire hovedelementer: Plan, Do, Check, Act (PDCA).

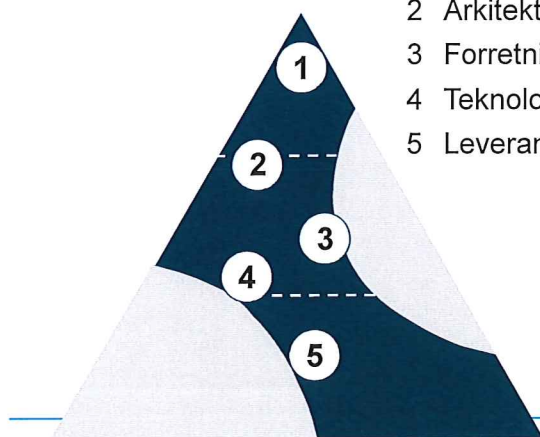

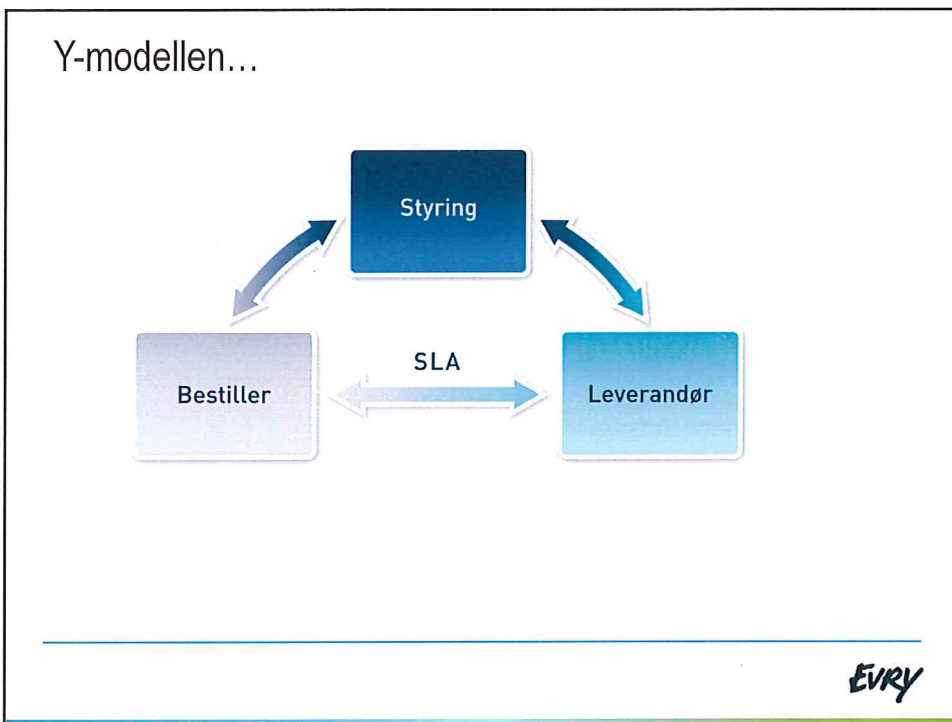
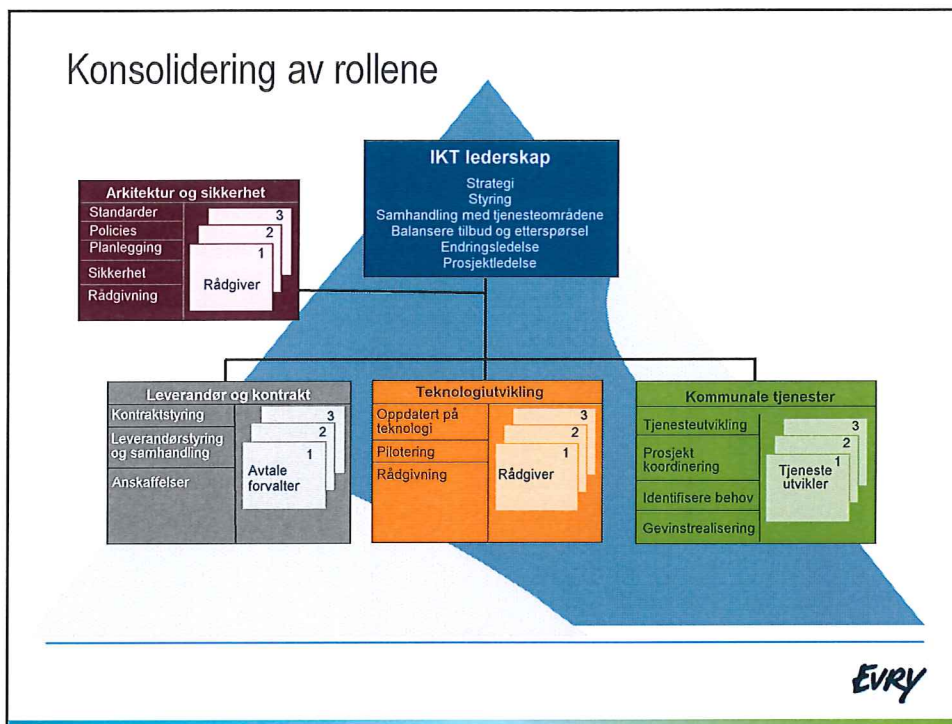
Prinsipper for IKT Styring...

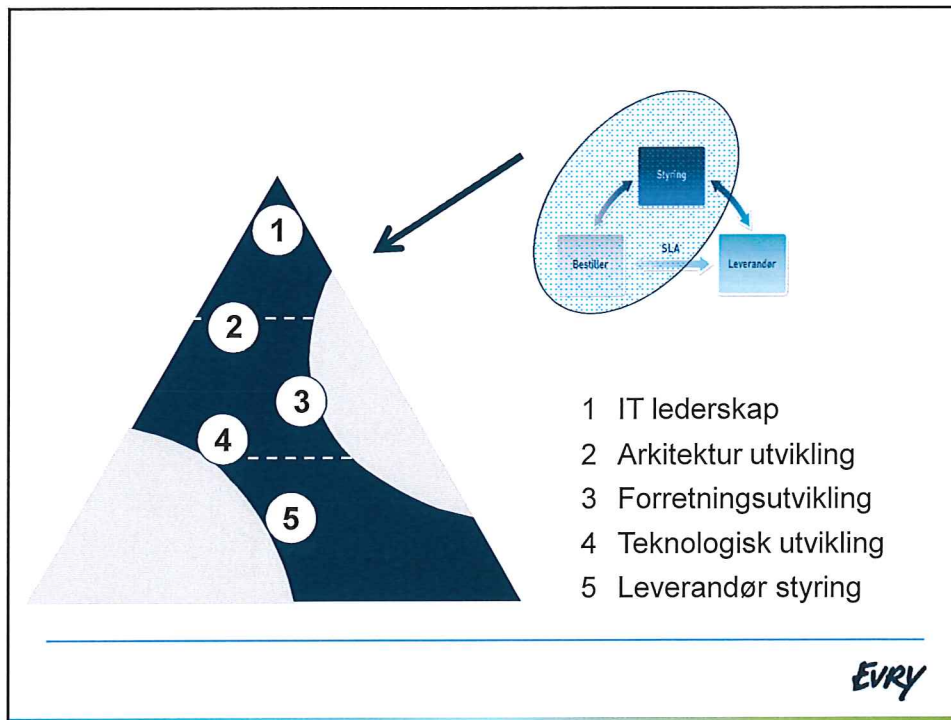
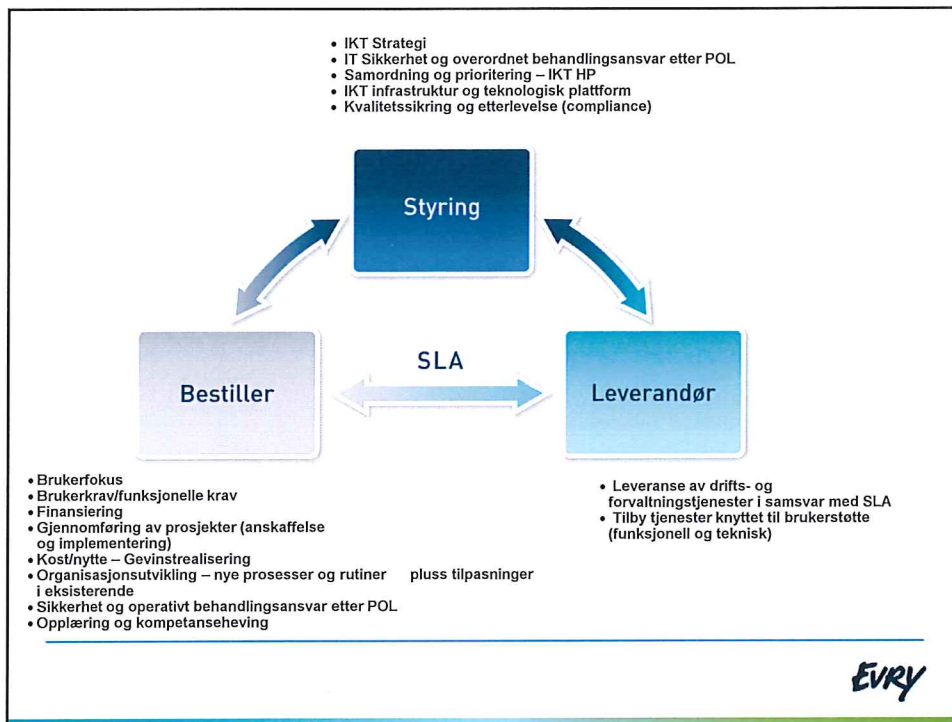

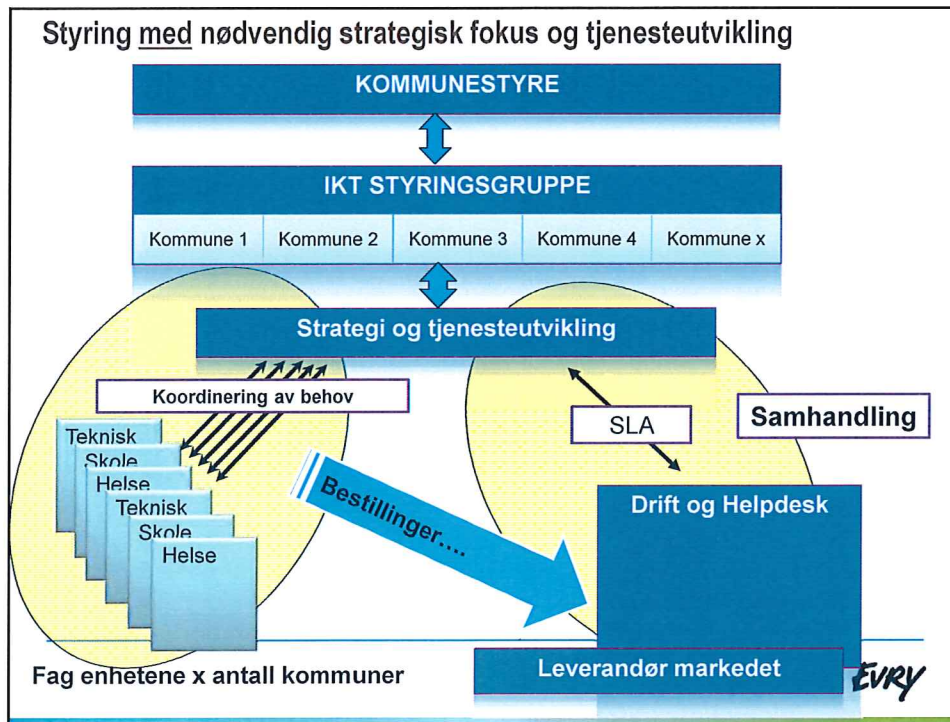
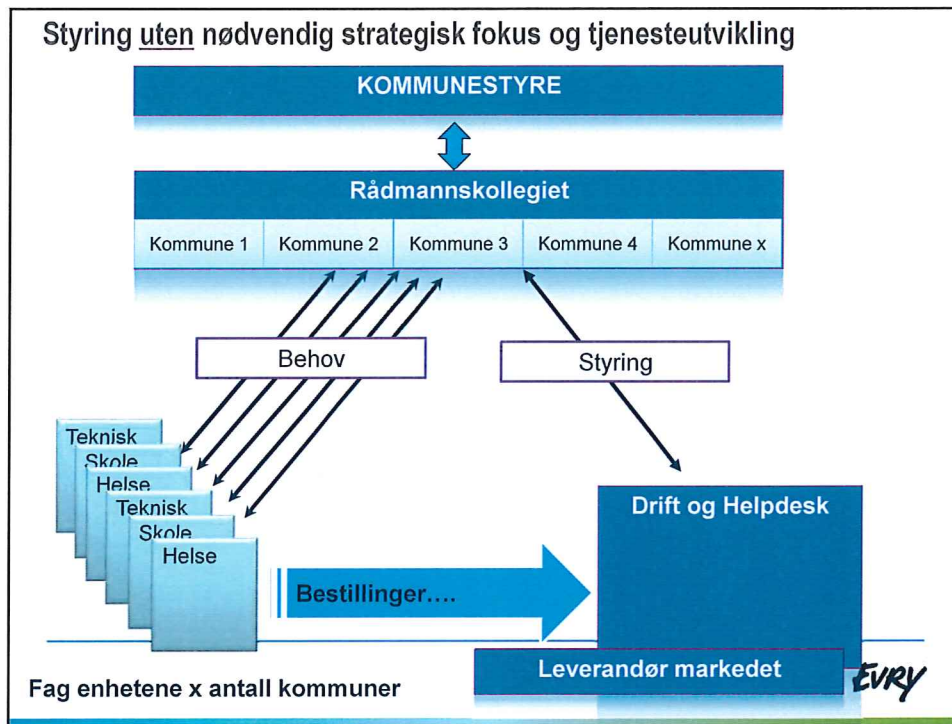
Fem kjerneområder

- 1 IT lederskap
- 2 Arkitektur utvikling
- 3 Forretningsutvikling
- 4 Teknologisk utvikling
- 5 Leverandør styring

Styrke tjenesteområdene

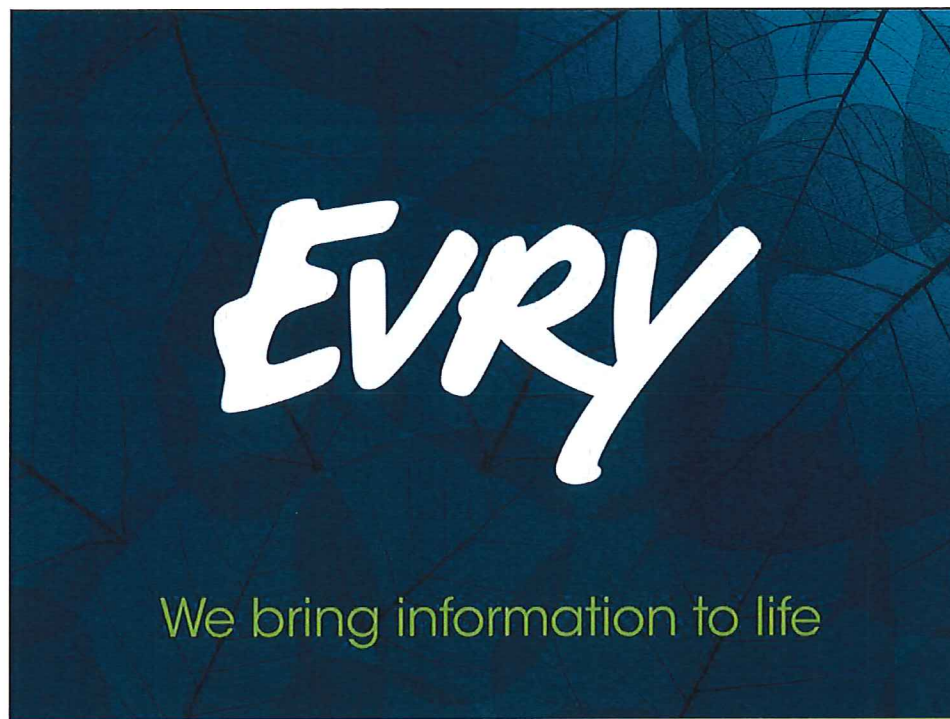
Tjenesteutvikling og ivaretagelse av fagsektorene

Kapasitet til å følge opp tjenesteområdene er en kritisk faktor for effektiv utnyttelse for utvikling og gevinstrealisering. Fokus på tjenesteutvikling innenfor fagsektorene Helse, Skole og Teknisk samt felles administrative systemer må prioriteres. Resurser for å gjennomføre dette er et bærende element i å lykkes med strategier innenfor området. Dette gjelder:

- Lovpålagte krav
- Ansvar for innføring av nye løsninger / tjenester
- Prosesser for effektiv bruk av løsningene og gevinstrealisering
- Faglig kompetanse for utvikling og forbedring
- Nye tjenester internt
- Nye tjenester mot innbyggerne og næringsliv
- Brukerspesifikke behov
- Støtte til ledelsen på faglige spørsmål
- Utredninger som angår tjenesteområdet med basis i IKT
- Gjennomføring av anskaffelser
- Kjøp av tjenester
- Kravspesifikasjon av tjenester fra leverandører (internt og eksternt)
- Systemerskap for fagsystemene
- «best practice» ambassador i regionen – dele erfaringer mellom kommunene
- Deltaker i kollegium for i regionale samarbeidet

EVRY

LMS ØRU

I ETT FELLES HELSEHUS

Hvorfor felles Helsehus?

Fagfolk som samarbeider – tar de beste avgjørelser – gir den beste behandling – på riktig nivå – med sikkerhet for pasienten.

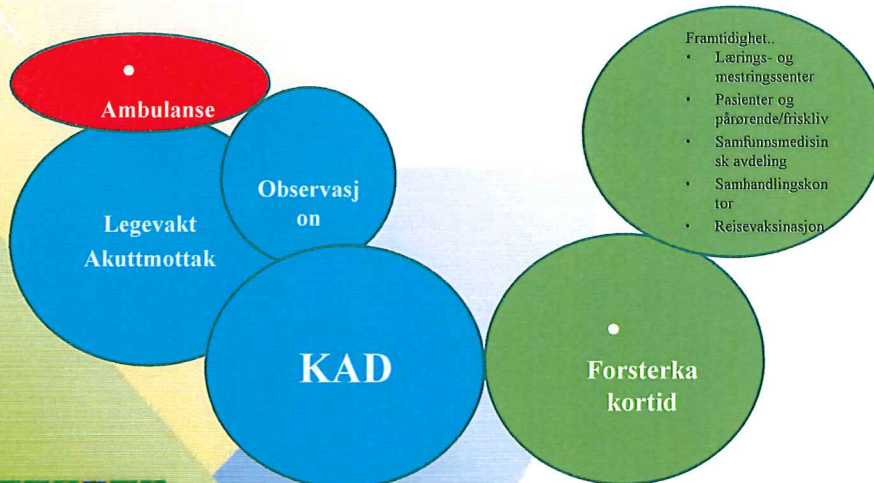
- Samhandlingskjeden helseforetak – helsehus – kommuner.
- Større enheter som samhandler sikrer kvalitet - ett sted alle vurderinger.
- Verktøy for å øke kvalitet og sikkerhet som røntgen og laboratorietjenester sikrer rask avklaring av behandlingsbehov på riktig nivå.
- God rekruttering, fag/kompetanseutvikling i ett og samme behandlingsmiljø er avgjørende for å møte framtidige krav til pasientbehandling.

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester stiller nye krav til kommunene.

- Innen 2016 skal kommunen gi tilbud om døgnopphold til pasienter med behov for øyeblikkelig hjelp.
- Døgnlegevakt.
- Kommunalt Akutt Døgnberedskap (KAD)
- Legevaktsentral (LVS)
- Beredskap for å samordne aktiviteter og kommunikasjon mellom den interkommunale legevaktordningen og øvrige akuttmedisinske tjenester ved katastrofer og hendelser.

Helsehus - Samhandling synergi..

Bildet viser de lovpålagte tjenester markert med blått, helseforetakets virksomhet i nær tilknytning til helsehuset med rødt og mulige synergier og potensiale for utvidelse av samarbeidet er markert med grønn farge.

Saksbehandling - historikk

- Sak våren 2013 - Felles lokalmedisinsk senter (LMS) ØRU
- Sak våren 2014 – Helsehus for ØRU – Avklaring av deltagelse, innhold og lokaliseringalternativer
- Sak sommer 2014 – Helsehus ØRU – Status pr mai 2014
- Sak høst 2014 – Helsehus Øvre Romerike – oppfølging av tidligere vedtak – samarbeidsdriftsavtale, delegeringsvedtak.

Prosjektledelse/organisering

- Prosjektansvarlig kommunaldirektør Helse og Sosial i Ullensaker, Mette Gro Iversen.
- Prosjektleder Iver Olav Sunnset – HS stab Ullensaker kommune.
- Prosjektet er organisert med en styringsgruppe, og delprosjektgrupper.

Styringsgruppas mandat (medlemmer)

- Representant for egen virksomhet i prosjektet.
- Sikre forankring og informasjon i egen virksomhet/kommune
- Bidra med faglig innspill til prosjektene
- Sikre etablering av lovpålagte tjenester, både i forhold til innhold og tidsfrist, ved å etablere et felles LMS

HELSEHUS ØVRE ROMERIKE - OPPFØLGING AV TIDLIGERE VEDTAK – SAMARBEIDS- DRIFTSAVTALE, DELEGERINGSVEDTAK

NN kommune godkjenner og slutter seg til vedlagte drifts- og samarbeidsavtaler.

NN kommune beslutter å delegere myndighet etter helse og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr. 3 og § 3-5 tredje ledd og myndigheten til å anskaffe nødvendige lokaler og utstyr til rådmannen i egen kommune med instruks om å videre delegere myndigheten til rådmannen i vertskommunen som beskrevet i denne saken. Tilsvarende gjelder myndighet etter pasient- og brukerrettighetsloven og pasientjournalloven som er nødvendig for å utøve myndigheten delegert etter helse- og omsorgstjenesteloven .

Fra det tidspunkt nytt lokalmedisinsk senter er åpnet, avvikles samarbeidet om den interkommunale legevakten på Jessheim mellom Gjerdrum, Hurdal, Nannestad og Ullensaker. Utstyret fra legevakten på Jessheim overføres vederlagsfritt til det nye lokalmedisinske senteret. Tilsvarende gjelder utstyr fra legevakten i Nes kommune.

Avtale og delegering

- Siste politiske behandling
- Uten forbehold
- LMS v LMS i Helsehus
- Ønsker, men kan ikke garantere samlokalisering
- Forbehold lokalisering
- Korttidsplasser
- LMS fra tidligst 2017

Samarbeids- og driftsavtale

- Avtalestruktur
- Samarbeidsavtale
  - kommunelovens minimum
  - Statisk, vedtas og endres av kommunestyret
- Driftsavtale
  - operativ/dynamisk
  - vedtas kommunestyret, endres av rådmennene

Avtaledisposisjon

- Parter og avtalen
- Oppgaver og myndighet som legges til vertskommunen
- Underretning til deltakerne om vedtak som treffes i vertskommunen. Klage og omgjøring.
- Tilsyn, kontroll og ansvar
- Det økonomiske oppgjøret mellom vertskommunen og samarbeidskommunen
- Tvister
- Uttreden og avvikling av samarbeidet
- Tidspunkt for overføring av oppgaver og avgjørelsesmyndighet

Anskaffelse lokaler

- Helsehus med samlokaliserte tjenester.
- Lov og forskrift om offentlige anskaffelser.
- OPS
- Rom_funksjonsprogram
- Avtale med ambulansetjenesten
- Konkurransesgrunnlag
- Anskaffelse av juridisk bistand
- Utarbeide
- Kunnngjøre
- Evaluere
- Forhandle
- Inngå kontrakt (Rådmann Ullensaker)

Framdrift/milepæler

- Politisk prosess
- Samarbeidsavtaler HF
- Plan B
- Anskaffelse av lokaler
- IKT
- Samarbeid om samlokalisering
- Etablere LMS
- Åpning av helsehus

